

Eftermiddagens program – del I

- 13.00-13.10 Introduktion
v. ordstyrer rektor Tyge Skovgaard Christensen
- 13.10-13.25 Videnbasering i et europæisk perspektiv
v. rektor Harald Mikkelsen
- 13.25-13.35 Fra udviklingsbasering til videnbasering
v. rektor Ulla Koch
- 13.35-13.45 Relation ml. professionsudd., professioner, anvendt
forskning, professionshøjskoler og universiteter
v. udviklingsdirektør Søren Gytz Olesen
- 13.45-13.55 Videnbasering og videnproduktion
v. prorektor Lena Venborg Pedersen

Eftermiddagens program – del II

- 13.55-14.25 Kaffepause
- 14.25-14.40 Eksempler på videnbasering
v. prorektor Chresten Kruchov, UCC
- 14.40-14.55 Eksempler på videnbasering
v. dekan Johny Lauritsen, UC Sjælland
- 14.55-15.10 Præsentation af politikken for professions-
masterområdet
v. rektor Erik Knudsen
- 15.10-15.15 Afrunding
v. rektor Tyge Skovgaard Christensen
- 15.15-16.00 Plenumdebat
v. formand Laust Joen Jakobsen

Professionshøjskolernes videnbasering i et europæisk perspektiv

1. Status i Europa: Behov og resultater
2. Status for UAS' videnbasering i Europa
3. Mål for UAS' videnbasering
4. En kvalificeret vej mod videnbasering

**Ved Harald Mikkelsen
næstformand for UC-DK og rektor for VIA UC**

University Colleges
Denmark
Ny Vestergade 17 st.tv
1471 København K
Tlf. 3338 2200
Fax 3338 2209
uc-dk@uc-dk.dk
www.uc-dk.dk

Status i Europa

Behov for kortlægning:

- At tydeliggøre og positionere UAS og professionsrettet videregående uddannelse i Europa og nationalt
- Udnytte lovens potentiale for professionshøjskoler og uddannelser. Skal være attraktive for studerende og samarbejdspartnere
- At bruge rapportens kortlægning af europæisk status som afsæt for nationale drøftelser af visioner og mål for professionsbacheloruddannelsernes videnbaserings

Resultater af kortlægning:

- UAS-netværket rapport: "Research at Universities of Applied Sciences in Europe – Conditions, Achievements and Perspectives" (spørgeskemaundersøgelse i 11 lande)
- Konference i Haag, feb. 09: "Putting the pieces together for the future of Europe – Linking education, research and innovation"

Deltagere i kortlægningen: UAS-netværket

- HBO-Raad, Holland
- Association des Directeurs des Instituts Universitaires de Technologie, Frankrig
- Institutes of Technology, Irland
- Fachhochschul-Konferenz (FHK), Østrig
- Conselho Coordenador dos Institutos Superiores Politécnicos, Portugal
- ARENE, Finland
- Rektorenkonferenz der Fachhochschulen, Schweiz
- Hochschulenrektorenkonferenz (HRK), Tyskland
- Lietuvos kolegiju direktoriu konferencija, Litauen
- Tallinna Tehnikakõrgkool, Estland
- Professionshøjskolernes Rektorkollegium, Danmark

- I EDUPROF-projektet deltager desuden strategiske partnere indenfor forskning, regionalt samarbejde, SMV-sektoren og benchmarking

Status for UAS' videnbasering i Europa – 1

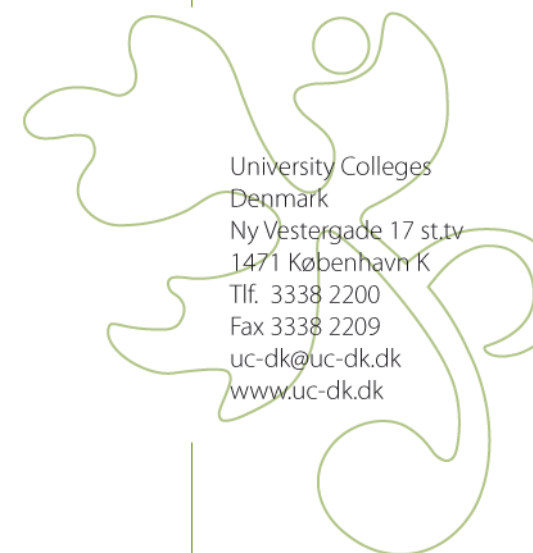
Forskelle:

- Strukturelle: Historik, studentermasse, uddannelsesudbud, institutionernes størrelse, adgangskrav til uddannelserne
- Udbud af grader: Kun bachelor, bachelor- og masterudbud, professionsmasterudbud
- Ret til at bedrive anvendt forskning
- Titler: Bachelor/Master of xx, B.Sc./M.Sc. of xx

Ligheder:

- DK kan kun sammenligne sig med Estland:
 - o Ingen ret til at bedrive anvendt forskning
 - o Kun bachelorudbud
 - o Lige store markedsandele men flere og mindre institutioner med færre studerende i Estland

Alle har samme udfordring: Finansiering

Fakta: Udbud af uddannelser og forskningsret

Udbud af grader:

Bachelorudbud

- Danmark, Estland, Litauen
- Frankrig: Organisatorisk del af universitet, men kun eget BA-udbud

Bachelor-masterudbud

- Tyskland, Irland, Østrig, Schweiz, Finland, Holland
(Masterprofil: Forskning eller profession)
- Portugal udbyder prof.master som tilbud efter 4-6 årig BA-licenciadoforløb)

Ph.D.-udbud

- Irland

Lovmæssig ret til forskning:

Ret til anvendt forskning

- Østrig, Finland, Frankrig, Tyskland, Irland, Portugal, Schweiz, Holland

Ingen ret til anvendt forskning

- Estland, Danmark

Status for UAS' videnbasering i Europa – 2

Status for finansiering af anvendt forskning:

- Basisbevillinger: Omfatter ikke penge til forskningsaktiviteter
- Puljer – forskellige modeller:
 - o Øremærket til anvendt forskning. Kan kun søges af professionshøjskoler (i 7/11 lande)
 - o Øremærket til anvendt forskning. Kan søges af universiteter og professionshøjskoler (i 2/11 lande)
 - o Generelle puljer til forskning. Kan søges af alle men der kan være specifikke krav om fx forskningsmiljø (i 2/11 lande)
- Kontrakter med private eller statslige agenturer: En stigende indtægtskilde
- Projekter med tilskud fra EU og nationale programmer. **Barriere:** Kræver medfinansiering. UAS skal have penge med ind i projekter

Mål for UAS' videnbasering i Europa

Ambitioner og udfordringer:

- Anvendt forskning skal være et strukturelt og integreret element i UAS' virke. Forudsætninger er:
 - o Strategi for anvendt forskning, der giver kvalitet og kritisk masse, langsigtede prioriteringer, excellence
 - o Økonomi, der er permanent og langvarig. Ikke kun projektbevillinger
 - o Kapacitet og ressourcer, der sikrer rammer og kvalificerede medarbejdere
- Partnerskaber med regionale aftagere. UAS skal være:
 - o Regionale videninstitutioner/videncentre
 - o Strategiske samarbejdspartnere
- Internationalt samarbejde og sammenlignelighed:
 - o Anerkendelse af resultater inden for anvendt forskning gennem systematisering af forskningsresultater og fælles performance indikatorer

En kvalificeret vej mod videnbasering

Hvad gør man i andre lande?

- Erkendelse: Forskning på UAS kan ikke adskilles fra UAS' mission om at være tæt på og uddanne til professioner. UAS opfylder behov for kompetence i videnøkonomien og styrker samspil mellem profession-forskning-uddannelse. UAS skaber regional innovation
- Tendens: At give UAS mulighed for at bedrive anvendt forskning ved ændring af lovgivning
- Resultat:
 - o UAS kan tiltrække midler til forskning fra private og offentlige puljer og fonde
 - o En fokuseret indsats for forskning i professioner
 - o UAS' rolle som videninstitution styrkes (regionalt, nationalt, internationalt)

En kvalificeret vej mod videnbasering

Hvad mangler de danske professionshøjskoler ift. Europa?

- Erkendelse: Professionshøjskolernes potentiale skal udløses: Som videninstitutioner og som nøgle til udvikling af professioner gennem uddannelse
- Tendens: Videnudvikling baseres i dag primært på politiske ad hoc bevillinger. Finansiering af videncentre er bortfaldet
- Resultat:
 - o Professionshøjskolerne kan ikke arbejde strategisk med videnudvikling, kapacitetsopbygning og europæisk samarbejde
 - o Professionshøjskolerne mister værdi som samarbejdspartnere til fordel for UAS i andre lande

Videnbasering - hvorfor?

- Velfærdsprofessionsuddannelserne skal fortsat udvikles
- Velfærdsuddannelser - videnydelser - videnproduktion - videnbasering
- Videnbasering gennem anvendt forskning og udvikling
- Anvendt forskning og udvikling forstået som en metode til at identificere, udforske og løse de problemstillinger, som karakteriserer et moderne velfærdssamfund
- Ny viden og nye tilgange til praksis skal gøres til en integreret del af professionernes uddannelser og arbejdsfelter
- Ny viden skal gøre gavn overfor professionernes praksis

**Ved rektor Ulla Koch, UC Sjælland
formand for UC-DKs arbejdsgruppe om videnbasering**

Strategi 2010-2015 for professionshøjskolernes politik for videnbasering

Institutions- og virksomhedsudvikling

- Velfærdsydelser af høj kvalitet
- Omstilling, kvalitetsudvikling og innovation gennem uddannelser og videnydelser

Professionsudvikling

- Opbygning af systematisk viden om, hvordan praksis virker
- Baseret på et systematisk og organiseret livslangt læringsperspektiv
- Løsning af komplekse udviklingsopgaver

Uddannelsesudvikling

- Nyeste viden skal inddrages i udviklingen af professionsuddannelserne
- Tæt samarbejde mellem praksisnære og akademiske videnmiljøer
- Styrkelse af professionsuddannelsernes didaktiske grundlag
- Kompetenceudvikling af professionshøjskolernes medarbejdere

Proces for strategi for videnbasering

- Arbejdsgruppens medlemmer:
 - o Prorektor Chresten Kruchov, UCC
 - o Dekan for forskning og udvikling Johny Lauritsen UC Sj.
 - o Prorektor Lena Venborg Pedersen, UC Lillebælt
 - o Udviklingsdirektør Søren Gytz Olesen, VIA UC
- Seminarier, dialogmøder med indbudte interessenter:
 - o BUPL, Danske Regioner, DSR, Ergoterapeutforeningen, Finansrådet, FTF, Kost- og ernæringsforbundet, Dansk socialrådgiverforening
- Formulering af strategipapir for videnbasering
- Dialog på årsmødet 2009

Den røde tråd i oplæggene frem mod debatten: Hvorfor en strategi for videnbasering?

Søren Gytz Olesen:

- Der skal skabes relationer mellem professionsuddannelserne, professionerne, den anvendte forskning, professionshøjskolerne og universiteterne

Lena Venborg Pedersen:

- Begrebet videnbasering samt refleksioner over begrebet videnproduktion

Chresten Kruchoy:

- Eksempel: Tegn på sprog

Johny Lauritsen:

- Eksempel: Professioner, praktik og erhvervsudvikling
- Eksempel: IT, E-læring og uddannelse

Videnbasering og grundbevilling

- Professionshøjskolerne har behov for en bevilling på 500 mio. kr. årligt i perioden 2010 til 2015 og skal anvendes til følgende formål:
 - o Udviklingsarbejde og videnudvikling på professionshøjskolerne og i samspil med eksterne videnaktører
 - o Udvikling og drift af systematisk videnopbygning, anerkendelse og formidling
 - o Forskeruddannelse af 20% af professionshøjskolernes undervisere
 - o Kompetenceudvikling af professionshøjskolernes undervisere
 - o Udvikling af professionsmasteruddannelser

Udfordringen

- Professionsudøverne skal varetage mere komplekse udfordringer i velfærdsstaten, fx i relation til udsatte børn og deres familier, komplekse behandlingsforløb mv.:
 - o Stiller større krav til kvaliteten af velfærdsydelserne
 - o Traditionsbåren og rutineprægede opgaver er afløst af krav om kontinuerlig problemløsning
 - o Stiller krav om udvikling af nye metoder og ny faglig viden, herunder synliggørelse og systematisering af viden, evnen til tværgående samarbejde

**Ved udviklingsdirektør Søren Gytz Olesen, VIA UC
UC-DKs arbejdsgruppe om videnbaserings**

Velfærdsprofessionerne skal således....

- både imødekomme de aktuelle borgerbehov
- og være praksis- og professionsudviklende, dvs.
 - o ... identificere, udforske og løse de problemstillinger, som karakteriserer det moderne velfærdssamfund
 - o ... tage aktivt medansvar for sektorens udvikling

Videnbasering

- Viden kan ikke umiddelbart omsættes fra en sammenhæng til en anden
- Viden udveksles i komplekse sociale sammenhænge
- Professionshøjskolerne skal ikke kun studere fag som mål i sig selv, men skabe viden om og udvikle praksis ved hjælp af fag
- Det er professionshøjskolerens ambition at opnå særlig excellence i udvikling af samspillet med aktører i professionsfeltet
- Professionshøjskolerne bør lægge vægt på at kvalificere samspillet mellem forskning, uddannelse og praksis, dvs. **bringe viden i spil i samarbejdet med praksisfeltet**

Fokusområder

- Videreudvikling af samarbejdet med universiteter, arbejdsmarkedets parter og faglige organisationer
- Professionsuddannelserne
 - o Baserer sin virksomhed på viden, herunder viden skabt gennem anvendt forskning
 - o Udvikler nye teknologier og metoder i samspil med praksisudøvere
- Kompetenceudvikling af medarbejdere i professionshøjskolerne

Anerkendelse

- Synlighed og dokumenteret effekt
- Anvendelse af anerkendte metodiske tilgange
- Professionalisering af udviklingsarbejdet: Kapacitet og kapabilitet
- Kvalitet, som med afsæt i videnarbejdet her handler om:
 - o Høj kernefaglighed
 - o Reflekteret professionsviden
 - o Kontekstuel relevans

**Ved prorektor Lena Venborg Pedersen, UC Lillebælt
UC-DKs arbejdsgruppe om videnbasering**

Fokus

- Arbejdsfelt
- Sammenhængskraft
- Videnmiljøer
- Videnaktører
- Videnkredsløb

**Ved prorektor Lena Venborg Pedersen, UC Lillebælt
UC-DKs arbejdsgruppe om videnbaserings**

Side 22

Lena Venborg
Pedersen
Prorektor
UC Lillebælt

Årsmøde
Koldingfjord 2009

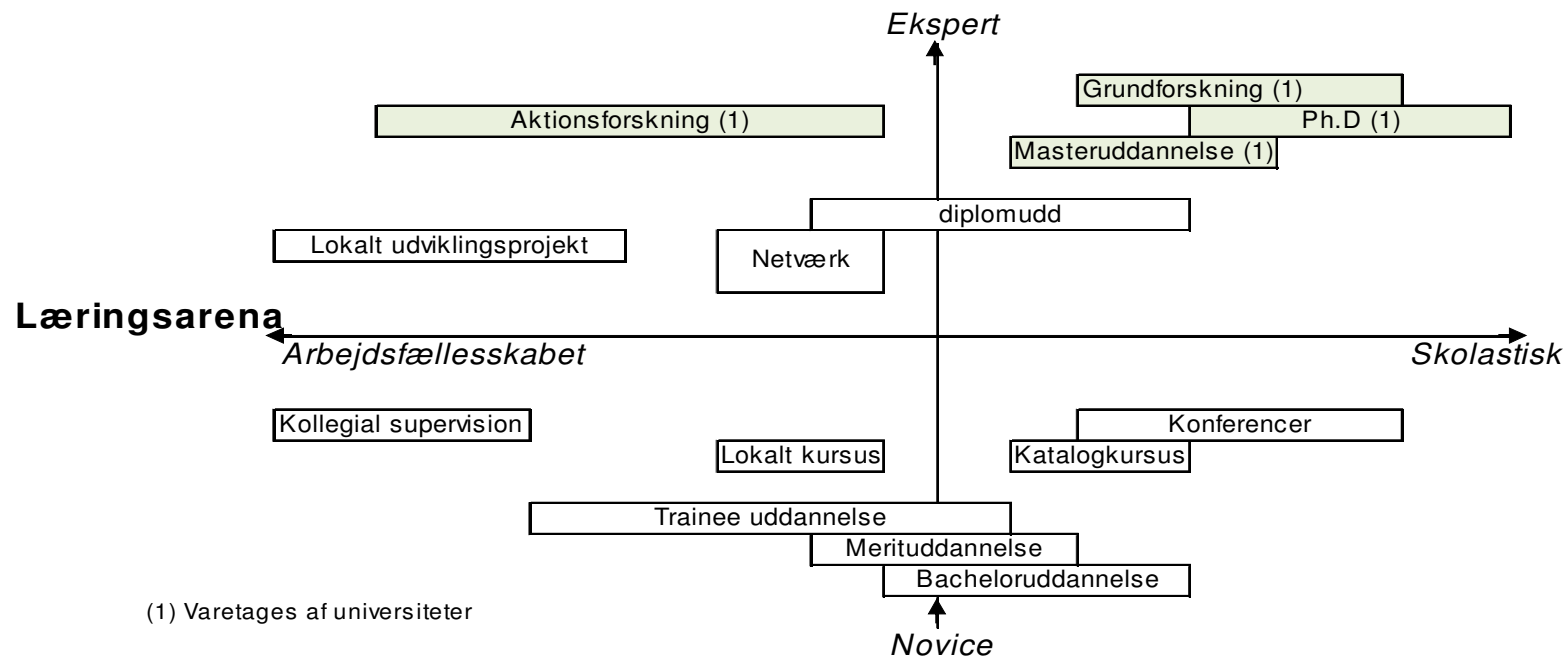

University Colleges
Denmark
Ny Vestergade 17 st.tv
1471 København K
Tlf. 3338 2200
Fax 3338 2209
uc-dk@uc-dk.dk
www.uc-dk.dk

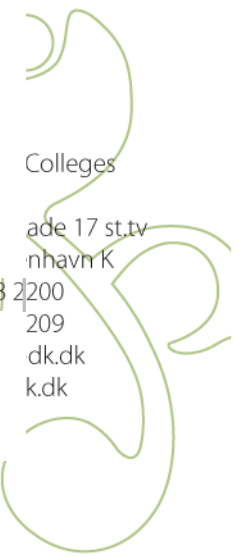
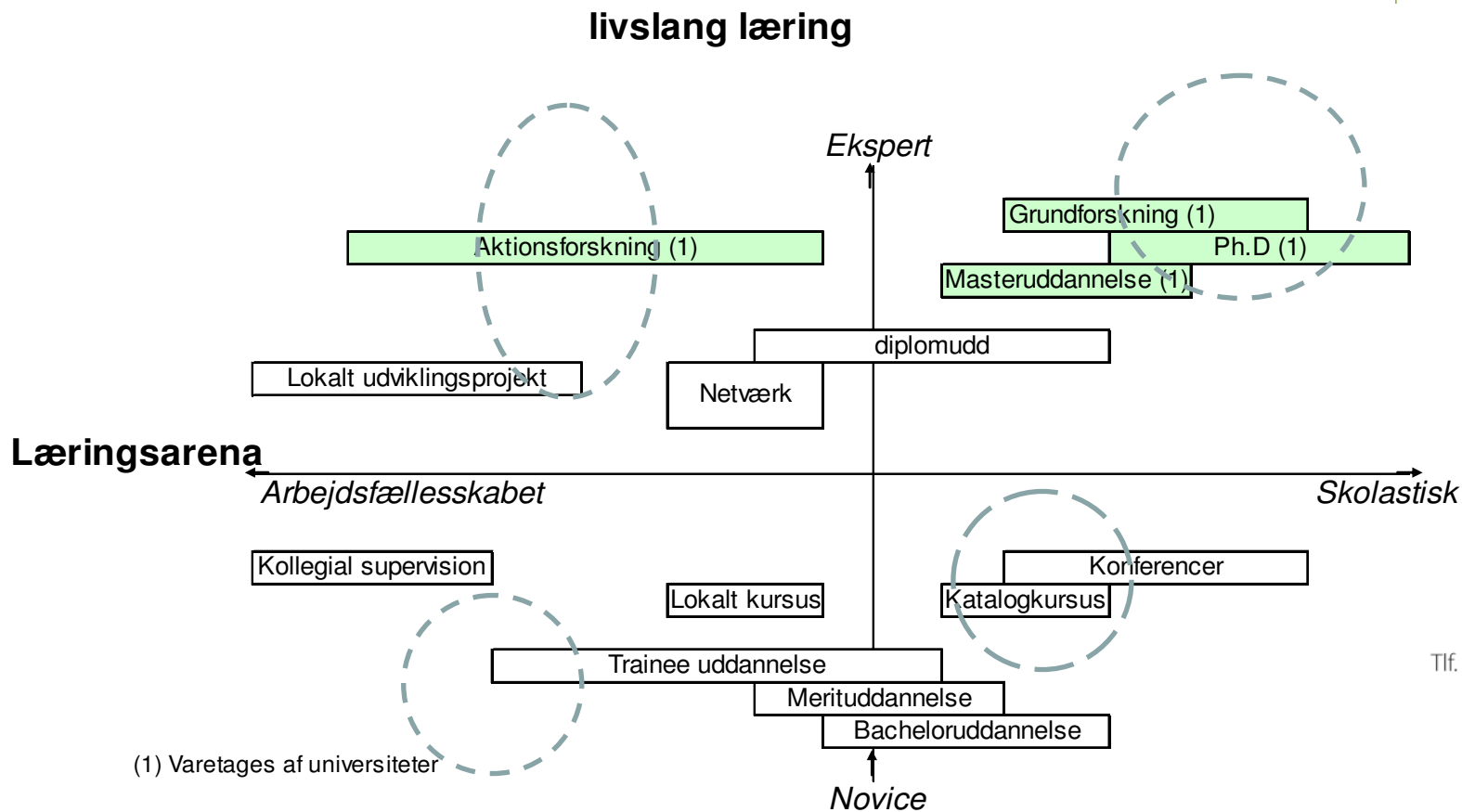
Professionshøjskolernes arbejdsfelt og videnformer

livslang læring

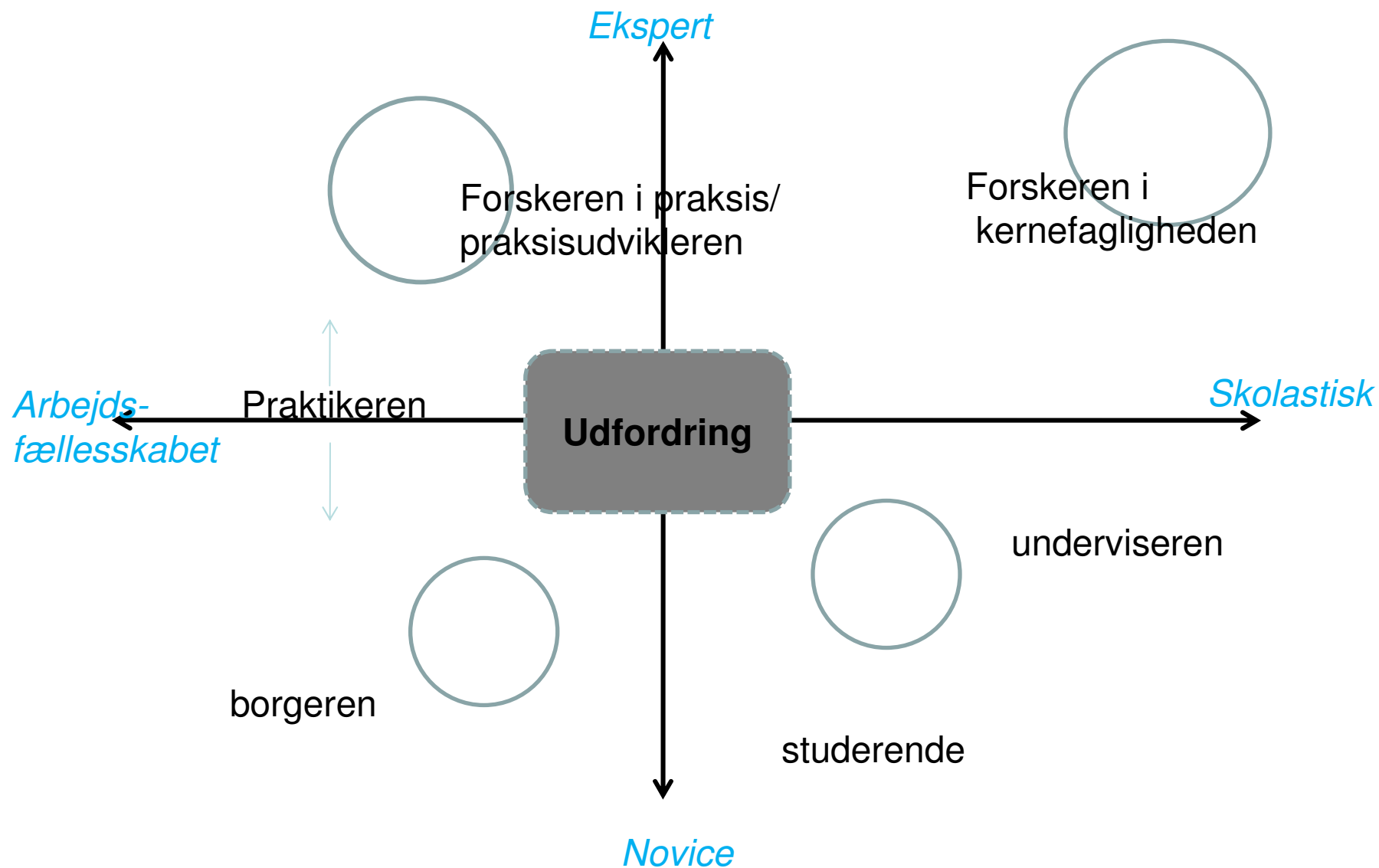
Professionshøjskolernes arbejdsfelt og videnformer

Colleges

ade 17 st.tv
nhavn K
Tlf. 3338 2200
209
dk.dk
k.dk

Professionshøjskolernes arbejdsfelt og videnaktører og videnkredsløb

**Et eksempel på et forsknings- og udviklingsarbejde,
som bidrager til professionshøjskolernes
videnbasering:**

Tegn på Sprog – tosprogede børn lærer at læse og skrive

**Ved Chresten Krukov
UC-DKs arbejdsgruppe om videnbasering og prorektor v. UCC**

University Colleges
Denmark
Ny Vestergade 17 st.tv
1471 København K
Tlf. 3338 2200
Fax 3338 2209
uc-dk@uc-dk.dk
www.uc-dk.dk

Viden og udvikling i praksis: Tegn på sprog

Projektets overordnede formål er:

- At få en øget indsigt i de tosprogede elevers læse- og skrivetilegnelse
- At udvikle læse- og skrivepædagogikken, så den i højere grad sikrer de tosprogede elevers læse- og skrivetilegnelse og deres muligheder for at klare sig videre i uddannelsessystemet

Videntrekanten - et åbent videnskredsløb

- *Tegn på sprog - tosprogede børn lærer at læse og skrive* er et 6-årigt projekt, der foregår i et samarbejde mellem:
- Professionshøjskolen UCC, University College Nordjylland, University College Lillebælt, VIA University College og Danmarks Pædagogiske Universitetsskole - Århus Universitet
- Århus, Ålborg, Vejle, Odense og Københavns kommuner
- Det støttes endvidere af Integrationsministeriet og Undervisningsministeriet
- Det ledes fra Professionshøjskolen UCC af lektor, ph.d. Helle Pia Laursen. Til programmet er endvidere knyttet fem forskningsmedarbejdere fra UC-sektoren

Samarbejde og partnerskaber

Tegn på sprog

- Hver kommune har udpeget en skole og en klasse, der pt. er 0. klasse, som indgår i programmet. Denne klasse følges til og med 5. klasse
- Alle klasserne er kendetegnet ved, at en stor del af eleverne er tosproget
- I hvert klasserum samarbejder pædagogerne/lærerne og forskningsmedarbejderen om at udvikle læse- og skriveundervisningen og generere ny viden om pædagogisk læse- og skrivepraksis i flersprogede klasserum og om børnenes læse- og skriveudvikling

Livslang læring, mobilitet og højtuddannet arbejdskraft

Tegn på sprog

- Der er yderligere knyttet eksterne forskere til programmet for at indhente specialistviden og styrke den forskningsmæssige bredde
- Programmet indgår endvidere i forskellige internationale forsknings- og udviklingsmiljøer for at tilgodese kontakten med den internationale forskning og faglighed
- Eksempelvis er der etableret et nordisk netværk for professionsforskning i flersprogede læringsrum med deltagere også fra professionshøjskoler i Norge og Sverige

Videnbasering i professionshøjskolerne

- Fra forskning til faktura
- Fra bøger til brug
- Fra brug til bøger

Ved dekan f. forskning og udvikling Johny Lauritsen, UC Sjælland
UC-DKs arbejdsgruppe om videnbasering

Videnbasering i professionshøjskolerne

Identificere tværfaglig videnkapital, fx:

- Praktik. Professioner og Erhvervsudvikling (ex. 1)
- IT, E-læring og uddannelse, ELYK og virksomheder (ex. 2)

Koordinere, styrke og fokusere:

- Intern faglig koordinering med fokus på professionsuddannelser
- Intern styrkelse med fokus på videnkapital

Intern videnkapital med ekstern fokusering:

- Region og kommuner
- Virksomheder og borgere

Tilbage til uddannelserne (knowledge loops)– lærere og studerende?

Videnomsætning

Fra forskning til viden om ting og sager, processer og resultater

- Forskning fokuserer på ting og resultater (hvad, hvorfor og virkninger)
- Anvendt forskning fokuserer på processer (hvordan og virkning på mnsk)
- Vi ved meget mere, end vi kan bruge!

Fra brug til brugbarhed:

- Erfaring med ting og sager – gode og mindre gode virkninger (lokalt)
- Afprøvning af teknologier, koncepter og metoder (eksperimentelt)
- Viden om hvad der virker er styret af omstændighederne + indsats

Professionshøjskolernes force:

- Vi har årligt flere 1000 studerende, der afprøver deres viden i praktik

Implementering

I-brugtagnings-tilladelse?

Videnbasering betyder, at den viden, der gives de studerende:

- Er taget i brug (praksis)
- Er blevet afprøvet i praksis (praktiklæring)
- Skal fornyes på grund af nye omstændigheder og ny viden (om 10 år)
- Skal i bevægelse mellem forskning, afprøvning, evaluering og udvikling
- Skal formidles, bearbejdes, kunne håndteres og være ved hånden

**Viden der kan bruges står aldrig stille,
bevæges, bevæger, bruges og bliver brugt!
(episteme/viden-tecne/færdighed-fronesis/kompetence)**

Proces for politik for professionsmasteruddannelser

- Formulering af politikpapir i arbejdsgruppe med repræsentanter fra professionshøjskolerne
- Dialogmøder med indbudte interessenter:
 - o BUPL, DSR, Ergoterapeutforeningen, Finansrådet, FTF, Kost- og Ernæringsforbundet, Dansk Socialrådgiverforening
- Dialog på årsmødet 2009, endelig drøftelse i rektorkollegiet

Ved rektor Erik Knudsen, UC Lillebælt
Formand for UC-DKs arbejdsgruppe om professionsmasterpolitik

Side 35

Erik Knudsen
Rektor for
UC Lillebælt

Årsmøde
Koldingfjord 2009

University Colleges
Denmark
Ny Vestergade 17 st.tv
1471 København K
Tlf. 3338 2200
Fax 3338 2209
uc-dk@uc-dk.dk
www.uc-dk.dk

Professionsmasterpolitik

Professionsmasteruddannelser er en del af udviklingen:

- Løsningen af professionsopgaverne er ikke længere rutinepræget
- De professionelle afkræves svar, der tager højde for
 - o Et stadigt tættere samarbejde med aftagere og brugere
 - o Kvalitet, evidens, dokumentation
 - o Tempo og forandringshastighed i samfundet
 - o Stigende specialisering og opsplitning inden for funktionsområder, fx sundhedsvæsenet og det sociale område

Professionernes nye offensive og videnbaserede rolle

Professionelles problemløsning skal:

- Være videnbaseret og funderet i systematisk viden om, hvordan tiltag fungerer i praksis

Professionshøjskolernes virke skal:

- Tage afsæt i anvendt forskning og udvikling
- Basere sig på et systematisk og organiseret livslangt læringsperspektiv

Indsatsområde er bl.a. udvikling af professionsmasteruddannelser:

- Kvalificering af professionen gennem uddannelsesløft:
 - o Yderligere specialisering indenfor professionen
 - o Løsning og kvalificering af problemstillinger, der går på tværs af professioner

Kvalificering af professionen gennem uddannelsesløft – hvorfor?

- Tilvejebringer efterspurgte praksis- og udviklingsbaserede kompetencer
- Styrker videngrundlaget i professionerne og på professionshøjskolerne
- Styrker kvaliteten indenfor velfærdsområdet gennem effektiv opgavevaretagelse
- Fastholder og styrker sammenhængen mellem grund-, efter- og videreuddannelse
- Fastholder de professionelle i deres fag
 - o Giver udviklingsmuligheder og nye karriereveje
 - o Gør velfærdsområderne fortsat mere attraktive

Professionsmasteruddannelsers kendetegn

Imødekommer arbejdsmarkedets behov for nye kompetencer:

- Behov for kompetencer ifm. opgaveflytning på sundhedsområdet
- Behov for tværprofessionelle kompetencer på det social-pædagogiske område, fx indenfor misbrug og kriminologi, udsatte børn

Videngrundlaget sikrer:

- Et specialiseret professionssigte baseret på nyeste professionsviden på højeste internationale niveau i uddannelsen og i udviklingen af ny viden
- Praksisforankring gennem tæt kobling til praksis (fx gennem udviklingsprojekter)
- Inddragelse af nyeste forskning på højeste internationale niveau
- Gennemgående elementer: Praksisnærhed og professionsrettethed

Fakta om professionsmasteruddannelser

- Indplaceres på kandidat/masterniveau i kvalifikationsrammen
- Strukturen er fleksibel, moduliseret og sikrer progression
- Omfang på 90 ECTS-point, heraf er 60 teoretiske og 30 feltarbejde
- Underviserkompetencer:
 - o Relevant forsknings- og udviklingskompetence
 - o Deltagelse i relevant forsknings- og udviklingsarbejde
 - o Deltagelse i partnerskaber med nationale og/eller internationale forskningsmiljøer
 - o Deltagelse i partnerskaber med praksis
- Krav til udbyderne:
 - o En vis andel af underviserne skal have forskningskompetence svarende til ph.d.-niveau
 - o Deltagelse i forsknings- og udviklingsprojekter
- Akkreditering og kvalitetssikring iht. Undervisningsministeriets regelsæt

Eksempler på professionsmasteruddannelser

- Professionsmaster som klinisk ekspertsygeplejerske
- Professionsmaster i radiografisk billedforståelse og -tolkning
- M.Sc. In Geotechnical and Environmental Engineering
- Professionsmaster i didaktik
- Professionsmaster i velfærdskoordinering
- Professionsmaster i anvendt pædagogisk forskning og udvikling
- Professionsmaster i børn og unge
- Professionsmaster i udsatte børn